

GELECEKTE DÜNYAYI GELİŞMİŞ EKONOMİLER Mİ YÜKSELEN EKONOMİLER Mİ YÖNETECEK?

ÖZET

Küreselleşmeye bağlı hızlı değişim süreciyle birlikte dünya ticaretinin yönü ve yoğunlaştığı bölgeler de hızla farklılaşmıştır. 1990'lı yıllarda ekonomik büyüklükleri gelişmiş ülkelerin (Group of Seven-G7) yarısı kadar olan gelişmekte olan ülkeler (Emerging Economies-E7) günümüzde geleceğin ekonomik gücü olarak görülmeye başlamıştır. Son çeyrek asırda E7 ülkelerinin (Çin, Hindistan, Brezilya, Rusya, Endonezya, Meksika, Türkiye) birçoğunun G7 ülkeleriyle (ABD, Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya, Japonya, Kanada) aralarındaki farkı kapatarak neredeyse aynı ekonomik büyüklüğe ulaştığı görülmektedir. Aralarında Türkiye'nin de yer aldığı E7 ülkelerinin 2050 yılında G7 ülkelerinin iki katı kadar ekonomik büyüklüğe ulaşabilecekleri öngörülmektedir. Bu ekonomiler, küresel konjonktürü şekillendiren, büyüme oranlarıyla küresel büyümeyi artıran, küresel çapta gereksinim duyulan ürünlerin büyük bir bölümünü tedarik eden, teknolojiyi iyi kullanan ve üreten bir konuma sahiplerdir.

Çalışmanın amacını yükselen ekonomilerle gelişmiş ekonomileri ekonomik, demografik ve sosyolojik göstergeler açısından karşılaştırmak ve geleceğe gelişmiş ekonomilerin mi yoksa yükselen ekonomilerin mi yön vereceği hususunda değerlendirmede bulunmak oluşturmaktadır. Bu amaçla farklı kurumların resmi internet sitelerindeki söz konusu ülkelere ilişkin ekonomik, demografik ve sosyolojik verilerden yararlanılmıştır. Çalışma sonucunda E7 ülkelerinin çoğunun farklı göstergeler açısından iyi bir performans sergilediği, bazı göstergelerde G7 ülkelerinden daha yüksek gelişme gösterdiği, bu performanslarını daha yüksek düzeye çıkarmaları durumunda gelecekte dünya ekonomisini şekillendirebilecekleri öngörüsünde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Gelişmiş Ekonomiler, Yükselen Ekonomiler, Ekonomik Büyüme.

WILL THE WORLD MANAGE IN THE FUTURE BY ADVANCED ECONOMIES OR RISING ECONOMIES?

ABSTRACT

Along with the rapid change process due to globalization, the direction of world trade and the regions where it concentrates, has rapidly changed. Developing countries (Emerging Economies-E7), whose economic size was half of the developed countries (Group of Seven-G7) in the 1990s, have started to be seen as the economic power of the future today. In the last quarter century, it is seen that most of the E7 countries (China, India, Brazil, Russia, Indonesia, Mexico, Turkey) have reached almost the same economic size by closing the gap with the G7(US, Germany, France, Britain, Italy, Japan, Canada) countries. E7 countries which also includes Turkey, are predicted to reach up to an economic size twice as big as G7 countries in 2050. These economies have a position that shapes the global conjuncture, increases global growth with their growth rates, supplies a large part of the globally needed products, uses and produces technology well.

The study aims to compare emerging economies with developed economies in terms of economic, demographic and sociological indicators and to evaluate whether developed economies or emerging economies will guide the future. For this purpose, economic, demographic and sociological data related to the said countries from the official websites of different institutions were used. As a result of the study, it was predicted that most of the E7 countries performed well in terms of different indicators, showed higher development in some indicators than the G7 countries, and if they increased their performance to a higher level, they could shape the world economy in the future.

Keywords: Advanced Economies, Emerging Economies, Economic Growth.

1. GİRİŞ

Küresel ekonomik düzende büyümenin itici güçleri demografi ve üretkenlik olarak kabul edilmekte ve bunlar sırasıyla teknolojik ilerleme, uluslararası ticaret ve yatırım kanalıyla yaygınlaşmaktadır. Bu süreçte yükselen piyasa ekonomileri (Çin, Hindistan, Brezilya, Rusya, Endonezya, Meksika, Türkiye) gelişmiş ülke ekonomilerinden daha yüksek büyüme potansiyeline sahip olduklarından küresel ekonominin büyüme merkezi olmayı sürdürmektedir. Günümüzün gelişmiş ekonomileri (ABD, Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya, Japonya, Kanada) daha fazla ortalama gelire sahip olmaya devam

etmektedir ancak gelişmekte olan ekonomilerin bu açığı kapatabilmesi için yapısal reformlar uygulayarak ekonomik performanslarını yükseltmeleri gerekmektedir.

Küreselleşmeyle birlikte oluşan farklılıklarla küresel rekabet olgusu daha çok önem kazanmaya başlamış ve ekonomik dengeler değişime uğramıştır. Gelişmekte olan ekonomilerin uluslararası piyasalardaki etkinliği hızla yükselmiş ve bu ülkeler küresel ekonomide önemli bir rol üstlenmeye başlamıştır. Yükselen ekonomiler, ekonomik istikrara, sürdürülebilir büyümeye ve yapısal reformlara gereken önemi veren, ekonomilerini rekabetçi bir niteliğe kavuşturan, hızlı büyüyen ve üreten, küresel, siyasi, ekonomik ve sosyal alanlarda dünya ekonomisinde önemli yeri olan ülkeler olarak ifade edilmektedirler (Çivi ve Çavuşgil, 2001; Çavuşgil, Ghauri ve Agarwal, 2002; Li, 2008; Kerr, 2010). Uluslararası danışmanlık şirketi Pricewaterhouse-Cooper (PwC)'in 2020 yılında hazırladığı raporda, bu ülkelerin 2050 yılında ekonomik büyüklük açısından sanayileşmiş ülkeler şeklinde nitelendirilen G7 ülkelerini geçebileceği belirtilmiştir (PwC, 2020). Yükselen ekonomiler içerisinde Çin ve Hindistan, Ar-Ge faaliyetlerine yaptıkları harcamalarla küresel çapta önem kazanmakta ve diğer E7 ülkelerindeki büyüme için zemin hazırlamaktadırlar. Çin ekonomisinin gerçekleştirmiş olduğu ekonomik büyüme rakamlarında, teknolojik gelişme ve yenilik önem kazanmaktadır (Göçer, 2013: 122). Hindistan'da son yıllarda ortaya çıkan bilgi teknolojisi, otomotiv, bilişim, biyoteknoloji ve yazılım teknolojilerine yönelik hizmet sektörleri ekonomik büyümeyi artırmıştır. Rusya, özellikle 1998-2008 döneminde Ar-Ge harcamalarını ikiye katlamış, ekonomik büyümeyi hızlandırmıştır. Ancak, sonraki dönemlerde görülen ekonomik ve yapısal dengesizlikler Ar-Ge yatırımlarını negatif yönde etkilemiştir (İncekara, Demez ve Akyol, 2014: 7). Ülke ekonomisinin küçülmesinde Covid-19 önlemleri ve enerji kaynaklarına yönelik azalan talep de etkili olmuştur.

Bu çalışmada 1990'lı yıllardan günümüze kadar, önemli gelişmeler gösteren E7 ülkeleri ile gelişmiş ülkeler olarak nitelendirilen G7 ülkelerini temel makroekonomik göstergeler açısından karşılaştırmak ve E7 ülkelerinin önümüzdeki yıllarda G7 ülkelerinin ekonomik performans düzeyine ulaşımaya ulaşamayacağını değerlendirmek oluşturmaktadır.

2. E7 VE G7 ÜLKELERİNİN TEMEL MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Küreselleşmeyle birlikte oluşan yenedünya düzeninde küresel ekonomik büyümenin önünde bir takım zorluklar mevcut bulunmaktadır. Yaşlanan dünya nüfusu, küresel ısınma, azalan küresel ticaret hacmi, yükselen gelir dağılımı eşitsizliği ve küresel belirsizlikler gibi faktörler, ileri görüşlü, çok boyutlu ve kapsamlı ekonomi politikalarının yürürlüğe girmesini gerektirmektedir. Bu süreçte gelecekte dünyayı geliştirmekte olan ülke ekonomilerinin mi yoksa gelişen ülke ekonomilerinin mi yöneteceği sorusu önem kazanmaktadır. Bu soruya cevap verebilmek için söz konusu ülkelerin temel ekonomik verilerinin incelenmesi gerekmektedir.

Tablo 1. E7 ve G7 Ülkelerinde 2020 Yılı Cari Fiyatlarla GSYH ve Kişi Başına Düşen Gelir Değerleri

E7 Ülkeleri	GSYH (Milyar ABD Dolar)	Kişi Başına Düşen Gelir (ABD Dolar)
Çin	15,222.16	10.839
Hindistan	2,592.58	1.877
Brezilya	1,363.77	6.450
Rusya	1,464.08	9.972
Endonezya	1,088.77	4.038
Meksika	1,040.37	8.069
Türkiye	649.44	7.715
G7 Ülkeleri	GSYH (Milyar ABD Dolar)	Kişi Başına Düşen Gelir (ABD Dolar)
ABD	20,807.27	63.051
Almanya	3,780.55	45.466
Fransa	2,551.45	39.257
İngiltere	2,638.30	39.229
İtalya	1,848.22	30.657
Japonya	4,910.58	39.048
Kanada	1,600.26	42.080

Kaynak: Knoema, 2020.

Tablo 1'de E7 ve G7 ülkeleri GSYH ve kişi başına düşen gelir açısından karşılaştırılmaktadır. Buna göre 2020 yılında GSYH değeri en yüksek (15,222.16 milyar dolar) olan E7 ülkesi Çin iken, en düşük GSYH değeri (649.44 milyar dolar) Türkiye'ye aittir. Kişi başına düşen gelir açısından en yüksek gelir (10.839 dolar) yine Çin'de olup en düşük gelir (1.877 dolar) Hindistan'dadır. 2020 yılı GSYH değeri en

fazla (20,807.27 milyar dolar) olan G7 ülkesi ABD iken, en düşük GSYH değeri (1,600.26) Kanada'da gerçekleşmiştir. Kişi başına düşen gelir açısından ABD, 63.051 dolar ile G7 ülkeleri içinde ilk sırada yer almakta olup en düşük kişi başına düşen gelir (30.657 dolar) İtalya'ya aittir. 2020 yılında Çin'in GSYH seviyesinin ABD'ye oldukça yaklaştığı görülmektedir. E7 ülkelerinden Hindistan'ın GSYH değerinin G7 ülkelerinden Fransa, İtalya ve Kanada'nın GSYH değerlerini geçtiği, İngiltere'nin GSYH düzeyine de neredeyse ulaştığı dikkat çekmektedir.

Tablo 2. E7 ve G7 Ülkelerinde 2020 Yılı Enflasyon ve İşsizlik Oranları (%)

E7 Ülkeleri	İşsizlik Oranı (%)	Enflasyon Oranı (%)
Çin	3,8	2,9
Hindistan	5,4	4,9
Brezilya	13,4	2,7
Rusya	5,6	3,2
Endonezya	8	2,1
Meksika	5,2	3,4
Türkiye	14,6	11,9
G7 Ülkeleri	İşsizlik Oranı (%)	Enflasyon Oranı (%)
ABD	8,9	1,5
Almanya	4,3	0,5
Fransa	8,9	0,5
İngiltere	5,4	0,8
İtalya	11	0,1
Japonya	3,3	-0,1
Kanada	9,7	0,6

Kaynak: Knoema, 2020

Tablo 2, E7 ve G7 ülkelerini 2020 yılı enflasyon ve işsizlik oranları üzerinden karşılaştırmaktadır. Buna göre E7 ülkelerinden en yüksek işsizlik oranları sırasıyla Türkiye, Brezilya ve Endonezya'da görülmektedir. En düşük işsizlik oranına sahip E7 ülkesi %3,8 ile Çin olmaktadır. Enflasyon oranı en yüksek (%11,9) olan E7 ülkesi Türkiye, en düşük (%2,1) Endonezya'dır. G7 ülkelerinde 2020 yılında en yüksek işsizlik oranı (%9,7) Kanada'da görülmüştür. En düşük işsizlik oranına (%3,3) sahip olan G7 ülkesi Japonya olmuştur. Enflasyon oranı en fazla (%0,8) olan G7 ülkesi İngiltere, en düşük (%-0,1) olan G7 ülkesi de teknolojiyi çok iyi kullanan Japonya olmuştur.

Tablo 3. E7 ve G7 Ülkelerinde 2020 Yılı Cari Hesap Bakiyesi ve GSYH'nin Bir Payı Olarak Cari Hesap Bakiyesi

E7 Ülkeleri	Cari Hesap Bakiyesi (Milyar ABD Dolar)	GSYH'nin Bir Payı Olarak Cari Hesap Bakiyesi (%)
Çin	193,4	1,3
Hindistan	8,5	0,3
Brezilya	3,7	0,3
Rusya	17,2	1,2
Endonezya	-14,2	-1,3
Meksika	13	1,2
Türkiye	-23,8	-3,7
G7 Ülkeleri		
ABD	-441,7	-2,1
Almanya	217,6	5,8
Fransa	-48,9	-1,9
İngiltere	-54	-2
İtalya	59,6	3,2
Japonya	143,5	2,9
Kanada	-31,8	-2

Kaynak: Knoema, 2020

Tablo 3'te E7 ve G7 ülkelerine ait 2020 yılı cari hesap bakiyeleri ve GSYH'nin bir payı olarak cari hesap bakiyeleri yer almaktadır. E7 ülkelerinden Çin'de cari hesap bakiyesi en yüksek olup 193,4 milyar dolar seviyesindedir. Cari hesap bakiyesi en düşük seviyede olan ülkeler Endonezya ve Türkiye'dir. G7 ülkeleri içinde cari hesap bakiyesi en iyi durumunda olan ülke 217,6 milyar dolar ile Almanya olup onu Japonya takip etmektedir. ABD, Fransa, İngiltere ve Kanada cari hesap bakiyelerinin eksiye olduğu görülmektedir. Çin'in teknoloji üreten, hammadde ve teknoloji ihraç eden bir ülke olarak birçok gelişmiş ülkeden daha iyi cari hesap bakiyesi olduğu gözlenmektedir.

Tablo 4. E7 ve G7 Ülkelerinde GSYH'nin Bir Payı Olarak Genel Devlet Brüt Borcu ve Yoksulluk Oranları

E7 Ülkeleri	2020 Yılı GSYH'nin Bir Payı Olarak Genel Devlet Brüt Borcu (%)	Yoksulluk Oranı (Günlük Geliri 1,90 Doların Altında) (%)
Çin	61,7	0,50
Hindistan	89,3	22,50
Brezilya	101,4	4,40
Rusya	18,9	1,90
Endonezya	38,5	3,60
Meksika	65,5	1,70
Türkiye	41,7	2,00
G7 Ülkeleri		
ABD	131,2	1,00
Almanya	73,3	1,90
Fransa	118,7	1,90
İngiltere	108	0,20
İtalya	161,8	1,40
Japonya	266,2	0,70
Kanada	114,6	0,20

Kaynak: Knoema, 2020, OECD.

Tablo 4'te E7 ve G7 ülkelerinde GSYH'nin bir payı olarak genel devlet brüt borcu ve yoksulluk oranları gözlenmektedir. Tabloda yoksulluk oranlarına ait veriler en son ulaşılabilir yıla göre (2017, 2018 ya da 2019) farklılık göstermekle birlikte Knoema, OECD (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü) ve World Bank (Dünya Bankası)'ın resmi internet sitelerinden alınan veriler derlenerek düzenlenmiştir. E7 ülkelerinden Brezilya'da 2020 yılında GSYH'nin bir payı olarak genel devlet borcunun en yüksek seviyede (%101,4) gerçekleştiği gözlenmektedir. Bu oranın Rusya'da en düşük seviyede (%18,9) olduğu görülmektedir. Günlük gelir seviyesi 1,90 doların altında olan nüfusa göre hesaplanan yoksulluk oranı en yüksek olan E7 ülkesi Hindistan'dır. Hindistan'daki yoksulluk oranı %22,50'dir. Yoksulluk oranı en düşük olan E7 ülkesi ise %0,50 ile Çin'dir. G7 ülkelerinden Japonya'da 2020 yılında GSYH'nin bir payı olarak genel devlet borcunun en yüksek seviyede (%266,2) gerçekleştiği dikkat çekmektedir. Bu oran Almanya'da en düşük (%73,3) seviyededir. G7 ülkelerinden İngiltere ve Kanada'da yoksulluk oranları %0,20 olup en düşük seviyededir. En fazla yoksulluk oranı %1,90 ile Almanya ve Fransa'da görülmektedir.

Tablo 5. E7 ve G7 Ülkelerinde 2019 Yılı Satın Alma Gücü Pariteleri ve Döviz Kurları

E7 Ülkeleri	Satın Alma Gücü Paritesi (Uluslararası Dolar Başına LCU)	Döviz Kurları (Uluslararası Dolar Başına LCU)
Çin	4.2	6.9
Hindistan	21.2	70.4
Brezilya	2.2	5.1
Rusya	25.7	64.7
Endonezya	4,756.1	14,147.7
Meksika	9.3	19.3
Türkiye	1.8	5.7
G7 Ülkeleri		
ABD	1.0	1.0
Almanya	0.7	0.8
Fransa	0.7	0.8
İngiltere	0.7	0.8
İtalya	0.7	0.8
Japonya	101.5	106.7
Kanada	1.2	1.3

Kaynak: Knoema, 2020, OECD.

Tablo 5'te yer alan LCU (Local Currency Unit) kısaltması ulusal para birimi ile ölçülen değerleri ifade etmektedir. Satın alma gücü paritesi dönüştürme faktörü, ABD doları ABD'de satın alınacağı gibi, aynı miktarda mal ve hizmet almak için gerekli bir ülke para biriminin birim sayısını belirtmektedir. Bu dönüşüm faktörü GSYH içindir. 1991 yılında yükselen piyasa ekonomileri satın alma gücü paritesi açısından gelişmekte olan ülkelerin satın alma gücü paritesinin %35'i büyüklüğündeyken 2016 yılına gelindiğinde yükselen ekonomiler gelişmiş ekonomileri geride bırakmışlardır (PwC, 2020). 2019 yılında E7 ülkeleri satın alma gücü paritesine göre değerlendirildiğinde satın alma gücü en yüksek olan ülkenin Endonezya olduğu görülmektedir. Endonezya'yı Rusya, Hindistan ve Meksika izlemektedir. Türkiye'deki satın alma gücünün diğer gelişmekte olan ülkelere göre oldukça düşük olduğu dikkat çekmektedir. Satın alma gücü en fazla olan gelişmiş ülkenin Japonya olduğu gözlenmektedir.

Endonezya'da döviz kuru oldukça yüksek olup dünya genelinde döviz kuru en yüksek olan ilk beş ülke arasında yer almaktadır. Gelişmiş ülkelerden Japonya'da döviz kurunun en yüksek seviyede olduğu gözlenmektedir.

Tablo 6. E7 ve G7 Ülkelerinde 2019 Yılı Toplam Uluslararası Rezerv ve Ekonomik Büyüme Oranları

E7 Ülkeleri	Toplam Uluslararası Rezerv (Milyar ABD Dolar)	Ekonomik Büyüme (%)
Çin	3.223	6.1
Hindistan	463	5.0
Brezilya	357	1.1
Rusya	555	1.3
Endonezya	129	5.0
Meksika	183	-0.1
Türkiye	104	0.9
G7 Ülkeleri		
ABD	517	2.3
Almanya	224	0.6
Fransa	189	1.5
İngiltere	174	1.4
İtalya	175	0.3
Japonya	1.322	0.7
Kanada	85	1.7

Kaynak: Knoema, 2020, OECD.

Tablo 6, E7 ve G7 ülkelerinde 2019 yılı toplam uluslararası rezerv (altın dahil) ve ekonomik büyüme oranlarını karşılaştırmaktadır. Toplam rezerv seviyesi en yüksek olan E7 ülkesi 3.223 milyar dolar ile Çin olup aynı zamanda en yüksek ekonomik büyüme oranına (%6.1) da sahiptir. Gelişmiş ülkelerden uluslararası rezervi en çok olan ülke 1.322 milyar dolar rezerv toplamı ile Japonya iken en fazla büyüme oranı (%2.3) ABD'de gerçekleşmiştir. Toplam uluslararası rezerv bakımından gelişmekte olan ülkelerin bir kısmının (Hindistan, Brezilya ve Rusya) gelişmiş ülke ekonomilerinin rezerv seviyesini geçtiği görülmektedir. Özellikle Hindistan, Çin ve Endonezya E7 ülkeleri arasında en yüksek büyüme potansiyeline sahip ülkeler olarak dikkat çekmektedir.

Tablo 7. E7 ve G7 Ülkelerinde Toplam Kamu Borcu, İhracat ve İthalat Rakamları

E7 Ülkeleri	Toplam Kamu Borcu (2020) (Milyar LCU)	İhracat (2019) (Milyon ABD Dolar)	İthalat (2019) (Milyon ABD Dolar)
Çin	63,239	2,643,376	2,479,254
Hindistan	170,209	546,033	619,484
Brezilya	7,166	260,129	254,722
Rusya	19,824	482,636	353,598
Endonezya	6,125,212	200,118	204,350
Meksika	14,890	492,734	495,793
Türkiye	1,871	246,922	226,521
G7 Ülkeleri			
ABD	27,294	2,528,267	3,105,132
Almanya	2,423	1,810,926	1,587,677
Fransa	2,650	891,181	919,631
İngiltere	2,224	894,215	924,899
İtalya	2,617	632,619	571,179
Japonya	1,401,060	904,882	900,304
Kanada	2,472	549,454	578,749

Kaynak: Knoema, 2020.

Tablo 7'de E7 ve G7 ülkelerinde 2020 yılı toplam kamu borcu ve 2019 yılı ihracat ve ithalat rakamları yer almaktadır. Tabloda yer alan kamu borcu; özel çekme hakları (SDR), para birimi, mevduatlar, borçlanma senetleri, krediler, sigorta, emekli aylıkları ve standartlaştırılmış garanti planlarıyla diğer ödenebilir hesaplar şeklindeki borç yükümlülüklerini içermektedir. Buna göre, toplam kamu borcu en fazla olan gelişmekte olan ülke Endonezya'dır. Kamu borcu en düşük olan E7 ülkesi ise Türkiye olarak görülmektedir. G7 ülkeleri içerisinde toplam kamu borç tutarı en fazla olan ülkenin Japonya olduğu dikkat çekmektedir. Kamu borç tutarı en düşük olan gelişmiş ülke İngiltere'dir.

2019 yılında mal ve hizmet ihracatı en yüksek olan yükselen piyasa ekonomisi Çin ekonomisi olmuştur. Çin, dünyada mal ve hizmet ihracatında ilk sırada yer almaktadır. 2019 yılı itibarıyla Çin'deki mal ve hizmet ihracatı 2.643.376 milyon ABD doları olup, dünya mal ve hizmet ihracatının %11.40'ını oluşturmaktadır. Dünya mal ve hizmet ihracatında Çin'den sonra yer alan ilk beş ülke ABD, Almanya,

Japonya ve İngiltere'dir. Bu değer dünya mal ve hizmet ihracatının % 37,88'ini oluşturmaktadır (Knoema, 2020). Endonezya'nın ihracat rakamı E7 ülkeleri içindeki en düşük ihracat rakamıdır. 2019 yılında en düşük ihracat Kanada'da gerçekleşmiştir. 2019 yılında dünya üreticisi olan Çin'de ihracat kadar ithalat da oldukça yüksek olmuştur. Çin'in 2,463,376 milyon dolarlık ihracatına karşılık 2,479,254 milyon dolarlık ithalati mevcuttur. Çin'den sonra ithalat rakamı en yüksek olan E7 ülkesinin Hindistan olduğu görülmektedir. Gelişmiş ülkeler ithalat sıralaması ABD, Almanya, İngiltere, Fransa, Japonya, Kanada ve İtalya şeklindedir.

Tablo 8. E7 ve G7 Ülkelerinde Hanehalkı Tüketim Harcamaları, Net Finansal Hesap ve Portföy Yatırımları

E7 Ülkeleri	Cari Fiyat Artış Hızına Göre Hanehalkı Tüketim Harcamaları (2017 Yılı) (%)	Cari Fiyatlarla Net Finansal Hesap (2019 Yılı) (Milyon ABD Dolar)	Cari Fiyatlarla Portföy Yatırımları (2019 Yılı) (Milyon ABD Dolar)
Çin	7.0	-57,045	-57,947
Hindistan	6.6	-31,261	-24,584
Brezilya	1.0	-53,464	20,105
Rusya	3.3	62,617	-12,686
Endonezya	5.0	-32,019	-22,000
Meksika	3.1	-14,976	-6,026
Türkiye	6.1	1,388	1,246
G7 Ülkeleri			
ABD	2.5	-395,546	-133,405
Almanya	1.8	229,567	105,348
Fransa	1.0	-32,483	-102,920
İngiltere	1.8	-141,426	63,533
İtalya	1.5	51,274	-57,313
Japonya	1.0	222,644	86,340
Kanada	3.4	-32,901	-3,401

Kaynak: Knoema, 2020.

Tablo 8'de E7 ve G7 ülkelerinde hanehalkı tüketim harcamaları, net finansal hesap ve portföy yatırımları yer almaktadır. 2017 yılı cari fiyat artış hızına göre hanehalkı tüketim harcaması en yüksek olan E7 ülkesinin Çin olduğu, Çin'i sırasıyla Hindistan, Türkiye ve Endonezya'nın takip ettiği gözlenmektedir. G7 ülkeleri içinde 2017 yılı cari fiyat artış hızına göre hanehalkı tüketim harcaması en yüksek olan ülke Kanada'dır.

Almanya, dünyadaki net finansal hesap açısından en büyük ülkedir. 2019 itibarıyla, Almanya'daki net finansal hesap, 229.567 milyon ABD doları olup, dünya net finansal hesabının %247.97'sini oluşturmaktadır. Almanya'yı Japonya ve Rusya Federasyonu izlemektedir (Knoema, 2020).

Cari fiyatlarla portföy yatırımları, yabancı kuruluşların rezervlerini oluşturan yükümlülükler dışındaki portföy yatırımı, hisse senetleri ve borçlanma senetleri işlemlerini kapsamaktadır. Almanya, dünyada portföy yatırımı açısından ilk sırada yer alan ülke konumundadır. 2019 yılı itibarıyla, Almanya'daki portföy yatırımı 105.348 milyon ABD doları olup, dünya portföy yatırımının % 93.04'ünü oluşturmaktadır. Almanya'dan sonra Japonya ve İngiltere gelmektedir (Knoema, 2020).

Tablo 9. E7 ve G7 Ülkelerinde Toplam Birincil Enerji Üretimi, Toplam Nüfus ve Cinayet Oranı

E7 Ülkeleri	Toplam Birincil Enerji Üretimi (2018 Yılı) (Katrilyon Btu)	Toplam Nüfus (2020 Yılı) (Milyon Kişi)	Cinayet Oranı (2018 Yılı)
Çin	114.93	1,402	7,525
Hindistan	18.41	1,380	41,651
Brezilya	12.15	212,559	57,358
Rusya	63.45	144,346	11,964
Endonezya	15.84	273,524	1,150
Meksika	6.29	128,933	36,685
Türkiye	1.76	84,339	2,133
G7 Ülkeleri			
ABD	95.75	330,139	16,214
Almanya	4.81	83,191	788
Fransa	5.29	67,206	779
İngiltere	5.49	67,156	61
İtalya	1.48	60,172	345
Japonya	2.61	125,769	334
Kanada	23.69	37,912	651

Kaynak: Knoema, 2020.

Tablo 9’da E7 ve G7 ülkelerinde toplam birincil enerji üretimi, toplam nüfus ve cinayet oranı verileri yer almaktadır. Çin, dünyadaki birincil enerji üretimi açısından en büyük ülkedir. 2018 itibariyle, Çin’deki birincil enerji üretimi 114,93 katrilyon btu olup, dünya birincil enerji üretiminin %19,23’ünü oluşturmaktadır (Knoema, 2020). Çin’i sırasıyla ABD, Rusya Federasyonu ve Kanada izlemektedir.

Bir ülkenin demografik yapısı, o ülke gelişmiş ekonomi statüsüne doğru ilerledikçe, farklılaşmaktadır. Doğum oranları genellikle eğitim düzeyi arttıkça azalmakta, bebek ölümleri düşmekte ve kadınlar işgücüne daha fazla katılmaktadır. Yaşam standartları yükselmekte, sağlık hizmetleri gelişmekte ve yaşam süresi uzamaktadır. Çin, dünyadaki nüfusa göre nüfus yoğunluğu en yüksek olan ülkedir. 2020 yılı itibariyle, Çin’deki nüfus, dünya nüfusunun %18.17’sini oluşturmaktadır. Çin’i nüfus yoğunluğu açısından Hindistan, ABD ve Endonezya takip etmektedir. Özellikle gelişmiş ülkelerde artan yaşlı nüfus oranı ekonomik büyüme üzerinde olumsuz etki yaratmaktadır. G7 ülkelerinden İtalya ve Japonya’da yaşlı nüfus oranı oldukça yüksek düzeyde olup önümüzdeki yıllarda bu oranın daha fazla yükselmesi beklenmektedir. Dolayısıyla önümüzdeki 34 yıl içerisinde bu iki ülkenin küresel çapta en yavaş büyüyen ekonomilerden ikisi olacağı tahmin edilmektedir (PwC, 2020).

Brezilya, dünyada işlenen cinayetlere göre ilk sırada yer alan ülkedir. 2018 yılı itibariyle Brezilya’da meydana gelen cinayet oranı, dünyadaki cinayetlerin %20.87’sini oluşturmaktadır (Knoema, 2020). Brezilya’dan sonra Hindistan, Meksika ve ABD gelmektedir.

Tablo 10. E7 ve G7 Ülkelerinde Eğitim ve Sağlık Harcamaları ile Sağlıklı Yaşam Beklentisi

E7 Ülkeleri	Gayri Safi Milli Gelirin Bir Payı Olarak Eğitime Yönelik Cari Harcama (2018 Yılı) (%)	Gayri Safi Yurtiçi Hasılanın Bir Payı Olarak Toplam Sağlık Harcamaları (2018 Yılı) (%)	Sağlıklı Yaşam Beklentisi (Yıl) (2019 Yılı)
Çin	1.8	5.4	68.5
Hindistan	3.1	3.5	60.3
Brezilya	6.1	9.5	65.4
Rusya	3.6	5.3	64.2
Endonezya	3.3	3.1	62.8
Meksika	4.9	5.5	65.8
Türkiye	3.8	4.2	68.4
G7 Ülkeleri			
ABD	4.4	17.1	66.1
Almanya	4.4	11.2	70.9
Fransa	4.9	11.4	72.1
İngiltere	5.5	9.7	70.1
İtalya	3.7	8.9	71.9
Japonya	2.7	11.2	74.1
Kanada	4.9	10.8	71.3

Kaynak: Knoema, 2020.

Tablo 10’da E7 ve G7 ülkelerine ait eğitim ve sağlık harcamaları ile sağlıklı yaşam beklentisi verileri yer almaktadır. Gayri safi milli gelirin bir payı olarak eğitime yönelik cari harcama oranı 2018 yılında en fazla olan E7 ülkesinin Brezilya olduğu görülmektedir. Brezilya’da 2018 ‘de gayri safi milli gelirin bir payı olarak eğitime yönelik olarak yapılan cari harcama %6.1 olmuştur. Bu oran G7 ülkelerinin her birinin eğitime yapmış olduğu harcamanın üzerindedir. Çin’de 2018’de eğitim harcamasının %1.8 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Eğitime yönelik cari harcama oranı en yüksek olan G7 ülkelerinin ise İngiltere (%5.5), Fransa (%4.9) ve Kanada (%4.9) olduğu gözlenmektedir. Gayri safi yurtiçi hasılanın bir payı olarak toplam sağlık harcamasının 2018 ‘de en fazla (%9.5) olduğu E7 ülkesi yine Brezilya’dır. Brezilya’dan sonra Meksika (%5.5) ve Çin (%5.4) gelmektedir. 2018 yılında sağlık harcaması en yüksek (%17.1) olan gelişmiş ülke ABD olup, ABD’yi Fransa (%11.4) izlemektedir. Japonya, sağlıklı yaşam beklentisine göre dünyadaki en iyi ülke konumundadır. 2019 itibariyle Japonya’da sağlıklı yaşam beklentisi 74.1 yıl olarak belirlenmiştir. Sağlıklı yaşam beklentisi en düşük olan E7 ülkesi 62.8 yıl ile Endonezya’dır. Türkiye’de sağlıklı yaşam beklentisi 68.4 yıldır. Sağlıklı yaşam beklentisi ülke gelişmişlik seviyesinin yükselmesine bağlı olarak artmaktadır. ABD’de bu oranın diğer gelişmiş ülkelere göre düşük olması dikkat çekmektedir.

Tablo 11. E7 ve G7 Ülkelerinde Askeri Harcama ve Ar-Ge Harcamaları Oranı, Yüksek Teknoloji İhracatı

E7 Ülkeleri	Gayri Safi Yurtiçi Hasılabın Bir Payı Olarak Toplam Askeri Harcamalar (2019 Yılı) (%)	Gayri Safi Yurtiçi Hasılabın Bir Payı Olarak Toplam Ar-Ge Harcamaları (2018 Yılı) (%)	Cari Fiyatlarla Yüksek Teknoloji İhracatı (2019 Yılı) (Milyon ABD Dolar)
Çin	1.9	2.2	715,843
Hindistan	2.4	0.6	20,273
Brezilya	1.5	1.3	9,427
Rusya	3.9	1.0	10,183
Endonezya	0.7	0.2	6,389
Meksika	0.5	0.3	73,421
Türkiye	2.7	0.9	3,116
G7 Ülkeleri			
ABD	3.4	2.8	156,361
Almanya	1.3	3.1	207,031
Fransa	1.9	2.2	117,814
İngiltere	1.7	1.7	77,909
İtalya	1.4	1.4	34,308
Japonya	0.9	3.3	104,042
Kanada	1.3	1.6	32,423

Kaynak: Knoema, 2020.

2019 yılında toplam askeri harcama oranı en fazla (%3.9) olan E7 ülkesinin Rusya olduğu görülmektedir. G7 ülkelerinde en yüksek harcama (%3.4) ABD'ye aittir. 2018 yılında Ar-Ge harcamalarında en yüksek pay (%2.2) Çin'e aittir. Çin'den sonra %1.3 Ar-Ge harcaması ile Brezilya gelmektedir. Türkiye'de bu oran diğer gelişmekte olan ülkelere göre oldukça düşük (%0.9) düzeydedir. G7 ülkelerinde en yüksek Ar-Ge harcaması (%3.3) dünya teknoloji devi olan Japonya'da görülmektedir.

Çin, dünyada yüksek teknoloji ihracatı bakımından ilk sırada yer almaktadır. 2019 yılı itibarıyla Çin'in yüksek teknoloji ihracatı 715.843 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiş olup bu rakam dünya yüksek teknoloji ihracatının %33.93'ünü oluşturmaktadır (Knoema, 2020). Çin'i Almanya ve ABD takip etmektedir. Ülkemizde ileri teknoloji ihracatı 2019 yılında 3,116 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Bu tutar E7 ülkeleri içindeki en düşük tutardır.

Tablo 12. E7 ve G7 Ülkelerinde İnternet Sahibi Olan Hanelerin Payı, Toplam Turizm Harcamaları, Toplam Yenilenebilir Su Kaynakları

E7 Ülkeleri	İnternete Sahip Hanelerin Payı (2019 Yılı) (%)	Cari Fiyatlarla Toplam Turizm Harcamaları (2018 Yılı) (Milyon ABD Dolar)	Toplam Yenilenebilir Su Kaynakları (2017 Yılı) (Yılda Milyar Metreküp)
Çin	92.3	277,345	2,840
Hindistan	23.8	25,790	1,911
Brezilya	67.1	22,229	8,647
Rusya	76.9	38,791	4,525
Endonezya	66.2	11,629	2,019
Meksika	56.4	14,073	461.9
Türkiye	88.3	4,993	211.6
G7 Ülkeleri			
ABD	85.3	186,508	3,069
Almanya	90.8	104,204	154.0
Fransa	84.0	57,925	211.0
İngiltere	92.9	68,888	147.0
İtalya	76.1	37,644	191.3
Japonya	95.7	28,096	430.0
Kanada	87.0	33,581	2,902

Kaynak: Knoema, 2020.

2019 yılında internet sahibi hane payı en yüksek (%92.3) olan E7 ülkesi Çin olmuştur. G7 ülkelerinde Japonya (%95.7) önde gelmektedir. Çin, dünyada turizm harcamalarına göre ilk sırada yer alan ülkedir. 2018 yılı itibarıyla Çin'deki turizm harcamaları 277.345 milyon ABD doları olup dünya turizm harcamalarının %18.20'sini oluşturmaktadır. Çin'i ABD, Almanya, İngiltere ve Fransa izlemektedir. Brezilya, dünyadaki yenilenebilir su kaynaklarına göre en büyük ülkedir. 2017 itibarıyla, Brezilya'daki yenilenebilir su kaynakları yılda 8,647 milyar metreküptür ve bu, dünyadaki yenilenebilir su

kaynaklarının %15,80'ini oluşturmaktadır (Knoema, 2020). Brezilya'yı Rusya Federasyonu, ABD, Kanada ve Çin izlemektedir.

Tablo 13. E7 ve G7 Ülkelerinde İnsani Gelişim, Ekonomik Özgürlük ve Mutluluk Endeksleri

E7 Ülkeleri	İnsani Gelişim Endeksi (2019 Yılı)	Ekonomik Özgürlük Endeksi (2020 Yılı)	Mutluluk Endeksi (2019 Yılı)
Çin	0.95	59.5	5.12
Hindistan	0.65	56.5	3.57
Brezilya	0.77	53.7	6.38
Rusya	0.82	61.0	5.55
Endonezya	0.72	67.2	5.29
Meksika	0.78	66.0	6.47
Türkiye	0.82	64.4	5.13
G7 Ülkeleri			
ABD	0.93	76.6	6.94
Almanya	0.95	73.5	7.08
Fransa	0.90	66.0	6.66
İngiltere	0.93	79.3	7.16
İtalya	0.89	63.8	6.39
Japonya	0.92	73.3	5.87
Kanada	0.93	78.2	7.23

Kaynak: Knoema, 2020.

2019 yılında insani gelişim endeksi en yüksek (0.95) olan E7 ülkesinin Çin olduğu görülmektedir. G7 ülkelerinden Almanya'da da insani gelişim endeksi 2019 yılında 0.95 olarak belirlenmiştir. Ekonomik özgürlük, her insanın kendi emeğini ve mülkünü kontrol etme hakkıdır. Ekonomik olarak özgür bir toplumda bireyler, hem devlet tarafından korunan hem de devlet tarafından kısıtlanmayan bu özgürlükle, istedikleri şekilde çalışma, üretim, tüketim ve yatırım yapma özgürlüğüne sahiptir. Ekonomik olarak özgür toplumlarda hükümetler, emeğin, sermayenin ve malların özgürce hareket etmesine izin verir ve özgürlüğün kendisini korumak ve sürdürmek için gerekli olan kapsamın ötesinde, özgürlüğü zorlamaktan veya kısıtlamaktan kaçınır (Knoema, 2020). Bu değer 100'e yaklaştıkça ekonomik özgürlük seviyesi artar. Buna göre, 2020 yılında ekonomik özgürlük endeksi en yüksek olan E7 ülkesi 67.2 ile Endonezya'dır. G7 ülkeleri içerisinde İngiltere'de ekonomik özgürlük endeksi en yüksek (79.3) seviyededir. Mutluluk endeksinin en yüksek (6.47) olduğu E7 ülkesi Meksika, en düşük (3.57) olduğu E7 ülkesi Hindistan'dır. 2019 yılında mutluluk endeksinin en yüksek (7.23) olduğu G7 ülkesi Kanada iken, en düşük (5.87) olduğu G7 ülkesi Japonya'dır.

Tablo 14. E7 ve G7 Ülkelerinde 2019 Yılı Tasarruf ve Yatırım Oranları

E7 Ülkeleri	Tasarruf Oranı (%)	Yatırım Oranı (%)
Çin	44,4	43,3
Hindistan	29,2	31,2
Brezilya	14,4	15,6
Rusya	28,8	23,1
Endonezya	31,6	34,4
Meksika	20,5	21,7
Türkiye	25,6	25,5
G7 Ülkeleri		
ABD	18,4	21,1
Almanya	28,7	21,7
Fransa	22,7	23,2
İngiltere	13,0	16,3
İtalya	20,4	17,6
Japonya	27,8	24,5
Kanada	20,7	22,6

Kaynak: IMF.

Tablo 14'te 2019 yılında E7 ve G7 ülkelerine ait tasarruf ve yatırım oranları yüzdesel olarak yer almaktadır. Buna göre 2019 yılında tasarruf oranı en yüksek olan E7 ülkesi Çin olup, Çin ekonomisi %44,4 tasarrufa sahiptir. Bu oran G7 ülkelerinin tasarruf seviyelerinin de üzerinde bir orandır. Brezilya'da tasarruf oranı %14,4 olup bu oran diğer gelişmekte olan ülkelere göre oldukça düşüktür. Almanya'da tasarruf oranı %28,7 olup, Almanya'dan sonra sırasıyla Japonya (%27,8) ve Fransa (%22,7) gelmektedir. E7 ülkeleri yatırım oranları açısından değerlendirildiğinde Çin ekonomisi sahip olduğu %43,3 yatırım oranıyla E7 ve G7 ülkelerinin içerisinde en yüksek yatırım oranına sahip

olmaktadır. En düşük yatırım oranına (%15,6) sahip olan gelişmekte olan ülke Brezilya'dır. Yatırım oranı en yüksek (%24,5) olan G7 ülkesi Japonya, en düşük (%16,3) olan G7 ülkesi de İngiltere'dir.

Tablo 15. E7 ve G7 Ülkelerinde 2019 Yılı Kamu Gelirleri/GSYH ve Kamu Harcamaları/GSYH

E7 Ülkeleri	Kamu Gelirleri/GSYH (%)	Kamu Harcamaları/GSYH (%)	Bütçe Dengesi /GSYH (%)	Kamu Borç Stoku/GSYH (%)
Çin	28,9	34,9	-6,1	55,6
Hindistan	19,6	27,1	-7,4	69,0
Brezilya	30,8	38,3	-6,3	91,6
Rusya	34,9	33,9	1,0	16,5
Endonezya	14,4	16,3	-1,9	30,3
Meksika	22,9	25,7	-2,8	53,8
Türkiye	30,2	34,8	-4,9	30,1
G7 Ülkeleri				
ABD	30,6	36,2	-6,3	106,2
Almanya	46,3	45,2	0,9	58,6
Fransa	52,4	55,7	-2,4	99,3
İngiltere	37,0	38,4	-1,3	85,6
İtalya	46,8	48,8	-1,5	133,2
Japonya	34,0	37,0	-2,9	237,7
Kanada	40,0	40,7	-0,5	87,5

Kaynak: IMF.

IMF (Uluslararası Para Fonu) verilerine göre, 2019 yılında Kamu Gelirleri/GSYH oranı en yüksek olan E7 ülkesinin %34,9 ile Rusya olduğu görülmektedir. Türkiye için bu oran %30,2 olup gelişmiş ülkelere göre düşük kalmaktadır. Kamu Gelirleri/GSYH oranı en yüksek olan G7 ülkesinin %52,4 ile Fransa olduğu gözlenmektedir. Kamu Harcamaları/GSYH oranı en yüksek olan E7 ülkesinin %38,3 ile Brezilya olduğu dikkat çekmektedir. Kamu Harcamaları/GSYH oranı en düşük olan E7 ülkesi %16,3 ile Endonezya'dır. G7 ülkeleri içinde kamu harcamalarının GSYH'ye olan oranı en yüksek olan ülke %55,7 ile Fransa'dır. Bu oran ABD'de en düşüktür (%36,2). Bütçe dengesinin GSYH'ye oranı E7 ülkelerinden sadece Rusya'da negatif değer almamış ve %1 olarak tespit edilmiştir. G7 ülkelerinden sadece Almanya'da bu oran pozitif olup %0,9 olarak gerçekleşmiştir. Hindistan, Brezilya ve ABD ekonomileri yüksek bütçe açığı vermektedir. Bütçe açığı veren ülkelerin kamu borçları yükselmektedir. 2019 yılında, kamu borç stokunun GSYH'ye oranı en düşük olan E7 ülkesinin %16,5 ile Rusya olduğu görülmektedir. Bu oranın en yüksek (%91,6) olduğu gelişmekte olan ülke Brezilya'dır. G7 ülkelerinden Japonya'da kamu borç stokunun GSYH'ye oranı oldukça yüksek (%237,7) boyuttadır. Bu oran Almanya'da en düşüktür (%58,6).

3. E7 ve G7 ÜLKELERİNE İLİŞKİN GELECEK ÖNGÖRÜLERİ

Uluslararası danışmanlık şirketi PwC'in 2020 yılında hazırladığı rapora göre E7 ülkeleri 2050 yılında ekonomik büyüklük açısından sanayileşmiş ülkeler şeklinde nitelendirilen G7 ülkelerini geçebilecek pozisyonundadır. Rapora göre 2050 yılında E7 ülkeleri dünyayı yönetmeye başlayacak, küresel ekonomik güç E7 ülkelerine doğru kayacak ve yenedünya düzeninde ülkeler arasındaki ekonomik büyüklük sıralaması Çin, Hindistan, ABD, Endonezya, Brezilya, Rusya, Meksika, Japonya, Almanya ve Birleşik Krallık şeklinde değişecektir. 1995 yılında E7 ülkeleri G7 ülkelerinin ekonomik gücünün yarısına sahipken, 2015 yılında E7 ülkelerinin birçoğu neredeyse G7 ülkelerinin ekonomik gücüne ulaşmıştır. 2040 yılında E7 ülkelerinin birçoğunun ekonomik gücünün, G7 ülkelerinin ekonomik gücünün iki katına çıkabileceği öngörülmektedir (PwC, 2020). Günümüzde Çin, satın alma gücü paritesinde dünyanın en büyük ekonomisi olup ABD'yi geride bırakmıştır. Hindistan ekonomisinin de 2040 yılına kadar ABD'yi geçeceği tahmin edilmektedir. Endonezya'nın 2050 yılına kadar dünyanın en büyük dördüncü ekonomisi olması beklenmektedir. 2050 yılına kadar yedi yükselen ekonomiden altısının dünyanın en güçlü ekonomileri arasında yer alabileceği düşünülmektedir. 2016 yılında ABD'de kişi başına düşen gelir seviyesi Çin'in dört katı, Hindistan'ın da neredeyse dokuz katı büyüklüğündeyken 2050 yılına gelindiğinde ABD'de kişi başına düşen gelir seviyesinin Çin'in iki katı, Hindistan'ın da üç katı kadar olması beklenmektedir (PwC, 2020).

Küresel ekonomik büyümede genel anlamda bir azalma görülmektedir. Covid-19 salgını sonrasında bu sürecin daha da hızlandığı gözlenmektedir. Gelişmiş ülke ekonomilerinde genç nüfus oranında azalma görülmekte, dünya yaşlanmaktadır. Gelişmekte olan ülkelerin birçoğundaki hızlı büyüme süreci, hızla artan nüfus, iç talep ve işgücüyle desteklenmektedir. Ancak bu sürecin devam edebilmesi eğitim ve yatırıma gereken önemin verilmesine, makroekonomik göstergelerin iyileştirilmesine ve artan genç

nüfusa yönelik yeni istihdam olanaklarının yaratılmasına bağlıdır. Bu bağlamda, inovasyonu ve girişimciliği teşvik eden ekonomik, politik plan ve programların yürürlüğe girmesi gerekmektedir. Yükselen piyasa ekonomileri hızla gelişmekte ve genellikle değişkenlik göstermektedir. Dolayısıyla ekonomik anlamda gelişme gösterebilmek için işletmelerin esnek ve dinamik çalışma stratejileri uygulamaları gerekmektedir (PwC, 2020). Yükselen piyasa ekonomilerinde esnek ve dinamik stratejilerin uygulanmasıyla birlikte oluşan genç endüstriler yeni iş imkanlarının yaratılmasına olanak sağlayacaktır. Sosyal refah ve istikrarı teşvik eden aynı zamanda makroekonomik temelleri güçlendiren kurumların ortaya çıkması çalışmak, yaşamak ve yetenekleri ortaya koymak için cezbedici alanlar yaratacak, böylece gelişmiş ülke ekonomilerinden yükselen ülke ekonomilerine doğru bir beyin göçü ortaya çıkacaktır.

Özellikle 2000 yılından itibaren yükselen piyasa ekonomilerinin gelişmiş ülke ekonomilerinden daha hızlı büyüdüğü gözlenmektedir. Aşağıdaki tabloda 2000-2015 döneminde yükselen piyasa ekonomilerinde ekonomik büyümeyi artıran temel göstergeler yer almaktadır.

Tablo 16. Yükselen Piyasa Ekonomilerinde Büyümeyi Teşvik Edici Temel Göstergeler (2000-2015)

Değişken	Değişkenin GSYH Üzerindeki Etkisi	Etkinin İstatistikî Anlamda Önemi
Kişi Başına Düşen GSYH (2000)	Negatif	Oldukça Yüksek
GSYH Yüzdesi Olarak Ortalama Yatırım (2000-2015)	Pozitif	Oldukça Yüksek
Ortalama Ortaokul Kayıt Oranı (1995-2000) (%)	Pozitif	Oldukça Yüksek
GSYH Yüzdesi Olarak Ortalama Borç (2000-2015)	Negatif	Oldukça Yüksek
GSYH Yüzdesi Olarak Ortalama Birincil Emtia İhracatı (2000-2015)	Pozitif	Yüksek

Kaynak: IMF, World Bank, UNCTAD Verilerine Dayanan PwC Analizi.

Tablo 16’da uluslararası danışmanlık şirketi PwC’in 2020 yılında IMF, World Bank ve UNCTAD (United Nations Conference on Trade and Development) verilerine dayanarak yaptığı analiz sonuçları yer almaktadır. Buna göre, 2000 yılında yükselen piyasa ekonomilerinde kişi başına düşen gelir ile ekonomik büyüme arasında oldukça önemli negatif bir etki söz konusudur. Yani, ceteris paribus (diğer tüm durumlar sabitken), gelişmekte olan ülkelerde görülen düşük GSYH büyümesi bu ülkelerin gelişmiş ülkelerin ekonomik büyüme seviyelerine ulaşmasında avantaj olarak görülmektedir. Eğer gelişmekte olan ülkeler gelişmiş ülkelerde mevcut olan teknolojiyi ve yenilikçi fikirleri doğru bir şekilde kullanabilirlerse gelişmiş ülkelerin büyüme hızına daha hızlı ulaşabileceklerdir (PwC, 2020).

Analizde yatırım oranı ekonomik büyümenin temel belirleyicisi olarak kabul edilmektedir. Yatırım seviyesindeki %1 oranındaki artış yıllık ortalama reel değerinde %0,15’lik bir artış meydana getirmektedir. Yatırım oranındaki yükselme ekonomik altyapıyı oluşturan enerji ve ulaşım gibi kilit sektörlerde gelişimi hızlandırarak, teknolojik ilerlemenin ve verimliliğin yükselmesine neden olmaktadır. Diğer taraftan ortaokul kayıtlarında ortaya çıkan %1 puanlık artış, kişi başına düşen GSYH artışında %0,05’lik bir artış yaratmaktadır. Bu etki, yatırım oranındaki değişimin kişi başına düşen GSYH üzerinde yaratmış olduğu etkiden daha düşük düzeyde olsa da eğitimden elde edilen faydaların daha uzun vadede ortaya çıkarak ekonomi üzerinde daha etkili sonuçlar yaratması kaçınılmaz olmaktadır. Analiz sonuçlarına göre, devlet borcu ile ekonomik büyüme arasında negatif bir ilişki bulunmaktadır. Ancak bu etki, modeldeki diğer değişkenlere kıyasla nispeten daha küçük bir büyüklüktedir. Yüksek seviyedeki borç hükümetleri mali krizlere ve kur krizlerine karşı savunmasız hale getirmekte, özellikle artan dış borçlanma daha yüksek enflasyon ve daha düşük ekonomik büyüme yaratmakta, makroekonomik istikrarsızlık artmaktadır. Geçmişte ortaya çıkan yüksek emtia fiyatları gelişmekte olan piyasalarda büyüme üzerinde olumlu bir etki yaratmıştır. Ancak bu etkinin büyüklüğü son yıllarda düşen petrol fiyatlarının da etkisiyle azalmıştır (PwC, 2020)

Tablo 17. Ortalama Reel GSYH Büyümesi Bileşenlerinin Dağılımı (2016-2050)

E7 Ülkeleri	Ortalama Nüfus Artışı (%)	Kişi Başına Ortalama Reel Büyüme (%)	Ortalama GSYH Büyümesi (Ulusal Para Birimi Cinsinden) (%)
Çin	-0.1	3.1	3.0
Hindistan	0.7	4.1	4.9
Brezilya	0.4	2.2	2.6
Rusya	-0.3	2.2	1.9
Endonezya	0.6	3.1	3.7
Meksika	0.7	2.5	3.3
Türkiye	0.5	2.4	3.0

Tablo 17. Ortalama Reel GSYH Büyümesi Bileşenlerinin Dağılımı (2016-2050) (Devamı)

E7 Ülkeleri	Ortalama Nüfus Artışı (%)	Kişi Başına Ortalama Reel Büyüme (%)	Ortalama GSYH Büyümesi (Ulusal Para Birimi Cinsinden) (%)
G7 Ülkeleri			
ABD	0.5	1.3	1.8
Almanya	-0.2	1.5	1.3
Fransa	0.3	1.3	1.6
İngiltere	0.4	1.5	1.9
İtalya	-0.2	1.2	1.0
Japonya	-0.5	1.4	0.9
Kanada	0.6	1.2	1.8

Kaynak: PwC (2020).

Tablo 17’de uluslararası danışmanlık şirketi PwC’in 2020 yılında hazırlamış olduğu raporda yer alan 2016-2050 dönemine ait ortalama reel GSYH büyümesi bileşenlerinin dağılımı yer almaktadır. Buna göre, 2016-2050 döneminde ortalama nüfus artışının en yüksek olması beklenen E7 ülkelerinin Meksika, Hindistan ve Endonezya olduğu görülmektedir. Kişi başına ortalama reel büyümenin en fazla (%4.1) Hindistan’da görülmesi beklenmektedir. Ulusal para birimi cinsinden ortalama GSYH büyümesinin en yüksek (%4.9) olması beklenen E7 ülkesinin ise yine Hindistan olduğu dikkat çekmektedir. En yüksek (%0.6) ortalama nüfus artışı G7 ülkelerinden Kanada’da beklenirken, kişi başına ortalama reel büyümenin en yüksek olacağı (%1.5) gelişmiş ülke Almanya ve İngiltere olarak öngörülmektedir. Ulusal para birimi cinsinden ortalama GSYH büyümesinin en yüksek (%1.9 ve %1.8) olması beklenen G7 ülkelerinin İngiltere, ABD ve Kanada olduğu görülmektedir.

Uluslararası danışmanlık şirketi PwC’in 2020 yılında hazırladığı rapora ve çalışma sonucunda elde edilen temel göstergelere göre E7 ülkeleri gelişmiş ülkeler olarak nitelendirilen G7 ülkelerini geçme potansiyeline sahiptir. Bu bağlamda E7 ekonomilerinin gelecekte küresel ekonomik büyümenin arkasındaki itici güç olma devam etmeleri beklenmektedir.

4. SONUÇ

Dünya ticareti 2016 yılında, 2008 ve 2009 mali krizlerinden sonra en düşük oranda (%2 civarında) büyümüştür. Bu sürecin oluşmasında küreselleşmeyle birlikte ortaya çıkan yenedünya düzeninin getirmiş olduğu faktörler büyük rol oynamıştır. Covid-19 salgını sonrasında bu süreç daha da hızlanmış, küresel talep azalmış, dünya ticaretinin yönü ve yoğunlaştığı bölgeler de değişime uğramıştır. 1990’lı yıllarda ekonomik büyüklükleri gelişmiş ülkelerin yarısı kadar olan gelişmekte olan ülkeler günümüzde geleceğin ekonomik gücü olarak görülmeye başlamıştır. Son çeyrek asırda yükselen piyasa ekonomilerinin birçoğu gelişmiş ülkelerin ekonomik büyüklüğüne ulaşmıştır. Uluslararası danışmanlık şirketi PwC’in 2020 yılında hazırlamış olduğu rapora göre Türkiye’nin de içinde bulunduğu E7 ülkelerinin 2050 yılında G7 ülkelerinin iki katı kadar ekonomik büyüklüğe ulaşabilecekleri öngörülmektedir. Yükselen piyasa ekonomilerinden özellikle Çin, Hindistan ve diğer önde gelen gelişmekte olan piyasaların, dünyanın en büyük ekonomileri sıralamasında istikrarlı bir şekilde yükselmesi beklenmektedir (PwC, 2020).

Çalışmada yer alan temel göstergeler, gelişmekte olan ülke ekonomilerinin uzun vadeli ekonomik potansiyelini ortaya koymaktadır. Ancak, bu potansiyelin farkına varmak ve bunu daha ileriye taşımak, hükümetlerin büyümeyi destekleyen, yavaşlayan küresel ticaret hacmini hızlandıran ekonomi politikaları uygulamalarını gerektirmektedir. Bu amaçla öncelikli olarak araştırma geliştirme faaliyetleri ile eğitim desteklenmeli, esnek ve dinamik işgücü piyasaları oluşturularak, yeni istihdam olanakları yaratılmalıdır. Verimliliği artırıcı yönde yapısal reformlar uygulanmalı ve araştırma ve geliştirmeyi desteklemek için teknoloji ve bilime yatırım yapılmalıdır. Sürdürülebilir kalkınma ve büyümeyi sağlayabilmek için değişen tüketici talep ve tercihlerine uyum sağlayan esnek ekonomiler geliştirilmeli, yenilenebilir enerji kaynaklarına doğru yapısal değişiklikler içeren uygulamalar getirilmelidir.

Küreselleşmeyle birlikte hızla değişen ekonomik düzen daha dinamik ekonomiler yaratma gereksinimini beraberinde getirmektedir. Bu küresel zorlukların üstesinden gelmek için dikkatli ve ileriye dönük politika uygulamaları gerekmektedir. Dirençli ekonomiler geliştirmek için, ülkelerin genel olarak geniş tabanlı büyümeyi destekleyen istikrarlı yönetime ihtiyaçları vardır. Bu bağlamda, enflasyonda istikrar sağlamak amacıyla hareket eden bağımsız ve güvenilir bir merkez bankasına, geliri toplum arasında yeniden paylaştıran, sosyal medyayı destekleyen adil ve verimli bir vergi rejimine,

eğitim ve sağlık alanında gelişmeleri destekleyen bir anlayışa, teknolojik ilerlemeyi ve girişimciliği teşvik eden, yenilikleri ödüllendiren, sürdürülebilir ekonomik büyümeyi destekleyen ve işletmeleri bir ülke içinde faaliyet göstermeye teşvik eden bir sosyal dayanışmaya ihtiyaç duyulmaktadır. Tüm bu politika eylemlerinin alt yapısını oluşturmak için güçlü ve güvenilir makroekonomik temeller geliştirilmeli, yapısal reformlar hayata geçirilmelidir. Yükselen piyasa ekonomilerinin ancak bu şekilde etkin politik, sosyal ve ekonomik teşvikler üretebilecekleri dikkate alınmalıdır (PwC, 2020).

Gelişmekte olan ülke ekonomilerinin değişen dünya düzeninde sürdürülebilir büyümeyi sağlayabilmek için üzerinde durmaları gereken bir diğer husus iklim değişikliği, artan gelir dağılımı adaletsizliği ve küresel belirsizlik karşısında küresel rekabet güçlerini nasıl yükseltecekleridir. Bu anlamda gelişmekte olan ülke hükümetlerinin ortak çaba göstermeleri ve birlikte hareket etmeleri zorunlu olmaktadır. Gelişmiş ekonomilerde hükümetler karşılıklı fayda sağlayan ticaret anlaşmaları (bölgesel ticaret anlaşmaları ve gelişmekte olan pazarları devreye girmeye teşvik etme) yapmaya devam etmelidir.

Küresel ekonomik gücün G7'den E7 ekonomilerine geçişine ilişkin yapılan öngörüler ancak, dünya genelinde yıkıcı şokların (nükleer savaş, asteroit çarpışmaları, aşırı küresel iklim değişikliği vb.) olmaması koşuluyla mümkün olacak ve E7 ekonomileri, güçlerini koruyarak küresel ekonomik büyümenin arkasındaki itici güç olmaya devam edecektir (PwC, 2020).

KAYNAKÇA

- Çavuşgil, S. T., Ghauri, P. N. & Agarwal, M. R. (2002). *Doing Business in Emerging Markets: Entry and Negotiation Strategies*. London: Sage Publications.
- Çivi, E. ve Çavuşgil, S. T. (2001). Yeni Dünya Düzeninde Güç Kazanan Ülkeler: Yükselen Ekonomiler. *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, 7(1), 113-128.
- Göçer, İ. (2013). Teknolojik İlerlemenin Belirleyicileri: NIC Ülkeleri için Panel Eşbütünleşme ve Panel Nedensellik Analizleri. *Maliye Finans Yazıları*, 10(27), 116-141.
- International Monetary Fund (2020). Dünya Ekonomik Görünümü Raporu. Erişim adresi: <http://www.imf.org/external/datamapper/index.php> (Erişim tarihi: 28.12.2020).
- İncekara, A., Demez, S. ve Akyol, M. (2014). Ar-Ge Harcamalarına Yapılan Teşviklerin Etkinliği: Türkiye BRICS Ülkeleri Karşılaştırmalı Analizi. *İktisat Politikası Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 1-30.
- Kerr, J. (2010). Emerging Markets: Epic Shifts in Privatization and Land Usage. *E-Leader Conference*, Chinese American Scholars Association (CASA) in Singapore, January 4-6.
- Knoema, (2020). Activate Your Data Experience. Erişim adresi: <https://knoema.com/ATLAS> (Erişim tarihi: 31.12.2020).
- Li, C. (2008). What are Emerging Markets? The University of Iowa Center for International Finance and Development. Erişim adresi: http://www.uiowa.edu/ifdebook/faq/faq_docs/emerging_markets.shtml (Erişim tarihi: 31.12.2020).
- Organisation for Economic Co-operation and Development (2020). Erişim adresi: <https://data.oecd.org/economy.htm> (Erişim tarihi: 30.12.2020).
- Pricewaterhouse-Cooper (2020). The Long View How Will The Global Economic Order Change by 2050? Erişim adresi: <https://www.pwc.com/gx/en/world-2050/assets/pwc-the-world-in-2050-full-report-feb-2017.pdf> (Erişim tarihi: 30.12.2020).
- The World Bank (2020). Dünya Kalkınma Göstergeleri ve Küresel Kalkınma Finansmanı Erişim adresi: <http://databank.worldbank.org> (Erişim tarihi: 30.12.2020).
- United Nations Conference on Trade and Development (2020). Erişim adresi: <https://unctad.org/statistics> (Erişim tarihi: 30.12.2020).